

Lesschema 3^ograad t.g.v. 500 jaar Koninklijke Sint Sebastiaansgilde Essen

1 – Naamsverklaring: Een gilde is een vereniging van mensen die hetzelfde beroep uitoefen(d)en, vb bakkers of wevers waren allemaal verenigd in gildes, gildes bestaan al bijna 1000 jaar. Op de Grote Markt van Antwerpen en Brussel vinden we nog prachtige gebouwen waarin de Gildes vergaderden, feesten enz.

Het gilde van de boogschutters waren er om hun dorp of stad te helpen verdedigen tegen aanvallers of vreemde legers. 500 jaar geleden werd er oorlog gevoerd tussen Spanje dat toen ons land bestuurde en de Nederlanden die zich wilden afscheuren van Spanje omdat zij hadden gekozen voor het Protestantisme en zelfbestuur. De 'Tachtigjarige Oorlog' een strijd die in 1568 begon en eindigde in 1648.

Hier waren alle mensen erg godsdienstig, katholiek en voor hun gilde kozen ze een heilige om hen te beschermen. Vele gildes van boogschutters kozen als hun beschermer of patroon, Sint Sebastiaan.

Sebastiaan was een soldaat in het leger van Rome, Rome was toen de heerser, baas, over bijna heel Europa. Sebastiaan geloofde eerst, bijna zoals iedereen, in de vele goden van het Romeinse rijk, maar stilaan begonnen meer mensen te geloven in Jezus Christus en ook Sebastiaan bekeerde zich, keerde zich naar Jezus en liet zich dopen. Maar dat was toen verboden, mensen die dat deden werden vervolgd en soms ook gedood. Zo werd ook Sebastiaan gevangengenomen en door boogschutters gedood met pijl en boog in het jaar 288. Iemand die sterft voor zijn geloof noemen we een martelaar. Later werd Sebastiaan door de Kerk heilig verklaard en Sint Sebastiaan genoemd.

'Koninklijke' betekent dat een vereniging minstens 50 jaar bestaat en kan ze de naam 'Koninklijk' gebruiken, dat is een bijzonder teken van verdienste.

50 jaar is al lang, jullie opa, grootvader is al wel 50 jaar, niet? 500 jaar is nog 10 keer langer en zo een verjaardag is wel een bijzonder feest waard.

– Verwerking:

◦ Sint Sebastiaan is de patroonheilige van de

Sint Jozef is de patroonheilige van de

Sint Niklaas is de patroonheilige van de

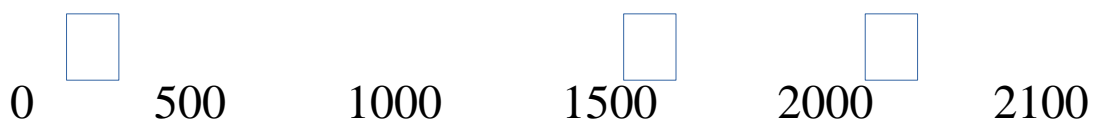
◦ Duidt met een kruis aan op de tijdlijn,:

– het jaar 2018

– het jaar 1518, eerste vermelding van het bestaan van het Sint Sebastiaansgilde

– het jaar 228, dood van Sint Sebastiaan

– begin einde van de 'Tachtig Jarige Oorlog' (ongeveer)

◦ Is het Sint Sebastiaansgilde ontstaan voor, tijdens of na de 'Tachtig Jarige Oorlog'?

° Gildes gebruiken verschillende soorten bogen, schrijf de juiste naam onder de juiste boog!
kruisboog, voetboog, handboog

.....

In de Sint Sebastiaansgilde wordt er geschoten met de handboog! Met deze boog wordt er ook geschoten op de Olympische Spelen, 70 meter ver. De roos, 10 punten is zo groot als een CD schijf. De schietschijf of blazen is 1,20m in doormeter.

2 - De gilde in Essen werd opgericht om het dorp te verdedigen tegen aanvallers. Essen lag ver weg van het leger van de koning, door de grote armoede waren er gewapende bendes die rond trokken om te stelen van de bewoners. Ook was er de 'Tachtig Jarige Oorlog' en Essen lag aan de grens waar er veel werd gevochten, de Spanjaarden tegen de Nederlanders.

Spanje heeft lang gevochten om Bergen op Zoom in te nemen, dat is ze nooit gelukt. Essen en Kalmthout was toen helemaal verwoest, boerderijen platgebrand en de bewoners vermoord of ze waren gevlucht.

De abdi (klooster) van Tongerlo was eigenaar van bijna alle gronden en boerderijen in de streek. De overste (abt) heeft toen nieuwe inwoners gezocht in de streek van Tilburg (NI), hier kregen die mensen een familienaam van het dorp of gehucht waar ze vandaan kwamen: vb. Van Tilburgh, Van Chaam, Van Bedaf, Van Alphen, Van Loon enz...

Later toen het weer vrede werd in onze streek wilden de boogschutters blijven oefenen als ontspanning, er was nog geen voetbal of andere sporten en ook geen radio, TV of film. Sommige mensen hadden wel een muziekinstrument en maakten muziek waarop de mensen konden dansen, zo konden de vrouwen ook genieten van ontspanning.

Muziek maken en dansen, dat doen de mensen bij de gilde nog altijd, dansen op muziek die al eeuwen bestaat, dus geen hiphop of rap of zo, wel volksmuziek die zijn oorsprong kent van honderden, duizenden jaren geleden.

Een muziekinstrument dat er van in het begin al bij was is de trom. Ook bij het leger waren er vroeger trommen en trommelaars om de soldaten aan te moedigen. Op de trom slaan heet roffelen, er zijn nu nog wedstrijden om ter best te roffelen. Alle legers hadden ook verschillende vlaggen, zo konden de soldaten zien waar hun vrienden zich bevonden en waar de vlaggen van de vijand waren, met bepaalde bewegingen met de vlaggen kon men ook communiceren, de voorloper van het vendelen.

- Verwerking

Allemaal dingen die er 500 jaar geleden niet waren:

° Er was nog geen elektriciteit, dus ook geen..... kan je zo 10 toestellen opschrijven

.....

.....
.....
.....

° Heel wat balsporten bestonden nog niet zoals:

.....
.....

° Welke transportmiddelen waren er nog niet? De stoommachine, de elektriciteit en de ontploffingsmotor waren nog niet uitgevonden.

.....
.....

° Hoe denk je dat de mensen zich moesten verplaatsen 500 jaar geleden?

.....

° Om te eten, drinken: kruis aan wat je denkt dat de mensen toen al kenden, als je weet dat Amerika en Afrika nog niet zo lang waren ontdekt en vele dingen hier nog niet bekend raakten. Vind je nog voedingsmiddelen die toen nog niet bekend waren, schrijf ze hier onder!

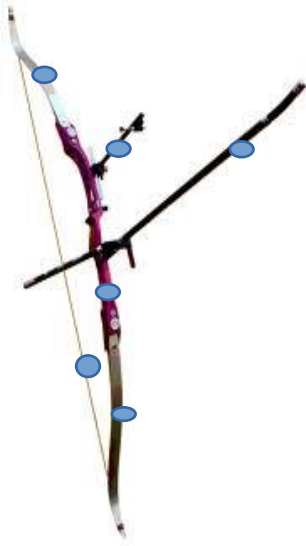

.....
.....
.....

.....
.....

3 - Bij het gilde doet men aan **boogschieten**, niet zo gemakkelijk als het lijkt, je moet een doel kunnen raken op 18 meter, 25 meter of zelfs 70 meter (Olympische Spelen) ver.

Een traditionele boog was uit één stuk hout gemaakt, meestal essenhout. De moderne boog bestaat uit drie delen een: handvat

- twee werparmen die in het handvat vast kunnen klikken
 - een pees of touw
 - een vizier om juist te kunnen mikken
 - een stel stabilisators om het trillen van de boog tegen te gaan
- Verbindt deze beschrijvingen met de onderdelen op de foto!*

Het schieten gebeurt naar: een blazen

om de meeste punten

of een staand wip

om de meeste vogeltjes (pluimen) in de zomer buiten, winter binnen

of een liggende wip

In het Gilde doet men ook aan '**volksdansen**', het zijn dansen in groep op muziek met een lange traditie, de instrumenten zijn meestal al heel oud.

Ook de klederdracht voor het dansen en plechtige feesten is traditioneel, aan de kledij van de mannen zie je dat de streek heel arm was, ze droegen een boerenkiel!

Vendelzwaaien en roffelen:

Benoem deze instrumenten!

.....

Dit was het verhaal van 500 jaar Gilde, dat is een lange tijd, ondertussen is er veel veranderd!
Hier een schilderij van David Teniers uit die tijd 'De Koning Drinkt', let op de kledij, de meubelen,
het eten.....Is het een echte koning, natuurlijk niet, hij heeft een boon in zijn koek of wafel
gevonden en is nu koning, welk feest zou het kunnen zijn?

Ook in het Gilde is er een koning, elke 3 jaar is er een koningsschieting op de staande wip (27 meter hoog). Wie het eerst het hoogste vogeltje afschiet is voor drie jaar 'Koning'.
Wie dat drie keer kan, dus negen jaar koning is, wordt dan 'Keizer' en krijgt een bijzonder groot ereteken (breuk) in zilver, speciaal voor hem gemaakt. Dit is nog maar ooit één keer gebeurd in 500 jaar.

De 'Koning' voor drie jaar met trotse familie en hoofdman!

De 'Keizer' van het Gilde van Essen, voor het leven!